

राष्ट्रीय सहकारी विकास योजनेअंतर्गत मंजूरी प्रदान करण्यात आलेल्या ७ कृषी प्रक्रिया सहकारी संस्थांना रा.स.वि.नि. कर्ज व शासकीय भागभांडवल मंजूर करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक:प्रक्रिया-१११८/प्र.क्र.१३६/१-स
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२.
दि. ०६ मार्च, २०१९.

वाचा:-

- १) सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग, शासन निर्णय क्र: प्रक्रिया-११२००४/प्र.क्र. १६२(अ)/९-स, दि. १२.१०.२००७.
- २) रा.स.वि.नि.पत्र क्र.NCDC:३-४४/२०१७-FG/२९४/SA७०१९२/२७१, दि. ०७.०२.२०१८
- ३) रा.स.वि.नि. पत्र क्र.NCDC:३-४१/२०१७-FG/२९७/SA७०१९५/२७४, दि. ०८.०२.२०१८
- ४) रा.स.वि.नि. पत्र क्र.NCDC:३-४५/२०१७-FG/२९९/SA७०१९७/२७२, दि.०८.०२.२०१८
- ५) रा.स.वि.नि. पत्र क्र.NCDC:३-७८/२०१७-FG/२९६/SA७०१९४/१२१, दि.०८.०२.२०१८
- ६) रा.स.वि.नि. पत्र क्र.NCDC:३-४३/२०१७-FG/२९८/SA७०१९६/२७३, दि.०८.०२.२०१८
- ७) रा.स.वि.नि. पत्र क्र.NCDC:३-४२/२०१७-FG/२९५/SA७०१९५/२७५, दि.०८.०२.२०१८
- ८) रा.स.वि.नि. पत्र क्र.NCDC:५-७०/२०१७-F&V/३००/SA७०१९८/९२, दि.०८.०२.२०१८
- ९) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र: विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम,भाग-२, दि. १७.०४.२०१५
- १०) शासन निर्णय क्रमांक:प्रक्रिया-१११८/प्र.क्र.१३६/१-स, दि.२३.१०.२०१८.

प्रस्तावना:-

राज्यातील शेतकऱ्यांनी उत्पादित केलेल्या शेतमालास योग्य व रास्त भाव मिळावा तसेच, स्थानिक स्तरावर रोजगार निर्मिती व्हावी या उद्देशाने वाचा मधील क्र.१ च्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार राज्यातील कृषी प्रक्रिया सहकारी संस्थांना प्रकल्पाची किंमत रु.५००.०० लाखाची कमाल मर्यादाचे अधिनस्त १:९ या प्रमाणात अर्थसहाय्य मंजूर करण्यात येते. प्रधानमंत्री किसान संपदा योजनेअंतर्गत कृषी प्रक्रिया सहकारी संस्थांचे क्लस्टर उभारण्याचा प्रस्ताव ७ कृषी प्रक्रिया सहकारी संस्थांसह केंद्र शासनास सादर केलेला आहे. तदनुषंगाने वाचा क्रमांक १ च्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार सदर ७ संस्थांच्या प्रस्तावांची राष्ट्रीय सहकारी विकास निगमकडे अर्थसहाय्य मंजूरीसाठी विशेष बाब म्हणून राज्य शासनाकडून शिफारस करण्यात आलेली होती. सदर प्रकल्पांना वाचा मधील क्र.२ ते ८ मधील पत्रांद्वारे राष्ट्रीय सहकारी विकास निगमाकडून अर्थसहाय्य देण्याकरिता मंजूरी प्रदान करण्यात आलेली आहे. त्यानुसार, संदर्भ क्र.१० अन्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. राष्ट्रीय सहकारी विकास निगमाने मंजूरी प्रदान केलेल्या ७ कृषी प्रक्रिया सहकारी संस्थांच्या प्रकल्पांना अर्थसहाय्य वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्याबाबत शासन खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे.

शासन निर्णय:-

२. राष्ट्रीय सहकारी विकास निगमाने खालील नमुद ७ कृषी प्रक्रिया सहकारी संस्थांच्या प्रकल्पांना अर्थसहाय्य मंजूरीस मान्यता दिलेली असल्यामुळे या शासन निर्णयाद्वारे सदर संस्थांना खालीलप्रमाणे अर्थसहाय्य वितरित करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

अ) युवाशक्ती शेतीमाल प्रक्रिया सहकारी संस्था मर्यादित, आळते, ता. हातकणंगले, जि.कोल्हापूर या संस्थेच्या मंजूर आकृतीबंधानुसार रा.स.वि.नि. कर्जाच्या पहिल्या हप्त्यापोटी रा.स.वि.नि. कर्ज (६४२५ ०३१३) या लेखाशीर्षाखाली रु.५३.०० लाख (रुपये त्रेपन्न लाख फक्त) व शासकीय भागभांडवल (४४२५ ०७५९) या लेखाशीर्षाखाली रु.२०.०० लाख (रुपये वीस लाख फक्त) अर्थसहाय्य वितरित करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

ब) किसान अॅग्रो प्रोसेसिंग को-ऑप. सोसायटी लि. उंबर्डे, ता.वैभववाडी, जि.सिंधुदुर्ग या संस्थेच्या मंजूर आकृतीबंधानुसार रा.स.वि.नि. कर्जाच्या पहिल्या हप्त्यापोटी रा.स.वि.नि. कर्ज (६४२५ ०३१३) या लेखाशीर्षाखाली रु.५७.०० लाख (रुपये सत्तावन्न लाख फक्त) व शासकीय भागभांडवल (४४२५ ०७५९) या लेखाशीर्षाखाली रु.२०.०० लाख (रुपये वीस लाख फक्त) अर्थसहाय्य वितरित करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

क) श्रेयश अॅग्रो प्रोसेसिंग को-ऑप. इंडस्ट्रीज लि. माणगांव ता. हातकणंगले, जि. कोल्हापूर या संस्थेच्या मंजूर आकृतीबंधानुसार रा.स.वि.नि. कर्जाच्या पहिल्या हप्त्यापोटी रा.स.वि.नि. कर्ज (६४२५ ०३१३) या लेखाशीर्षाखाली रु.५३.०० लाख (रुपये त्रेपन्न लाख फक्त) व शासकीय भागभांडवल (४४२५ ०७५९) या लेखाशीर्षाखाली रु.२०.०० लाख (रुपये वीस लाख फक्त) अर्थसहाय्य वितरित करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

ड) जयहिंद अॅग्रो प्रोसेसिंग को-ऑप. सोसायटी लि. आजरा, ता. आजरा, जि. कोल्हापूर या संस्थेच्या मंजूर आकृतीबंधानुसार रा.स.वि.नि. कर्जाच्या पहिल्या हप्त्यापोटी रा.स.वि.नि. कर्ज (६४२५ ०३१३) या लेखाशीर्षाखाली रु.५१.०० लाख (रुपये एकावन्न लाख फक्त) व शासकीय भागभांडवल (४४२५ ०७५९) या लेखाशीर्षाखाली रु.२०.०० लाख (रुपये वीस लाख फक्त) अर्थसहाय्य वितरित करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

इ) श्री महालक्ष्मी शेतीमाल प्रक्रिया सहकारी संस्था मर्यादित, आवळी बु., ता. राधानगरी, जि. कोल्हापूर या संस्थेच्या मंजूर आकृतीबंधानुसार रा.स.वि.नि. कर्जाच्या पहिल्या हप्त्यापोटी रा.स.वि.नि. कर्ज (६४२५ ०३१३) या लेखाशीर्षाखाली रु.५८.०० लाख (रुपये अठ्ठावन्न लाख फक्त) व शासकीय भागभांडवल (४४२५ ०७५९) या लेखाशीर्षाखाली रु.२०.०० लाख (रुपये वीस लाख फक्त) अर्थसहाय्य वितरित करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

ई) नॅशनल अॅग्रो प्रोसेसिंग को-ऑप. इंडस्ट्रीज लि. कोल्हापूर., ता. करवीर, जि. कोल्हापूर या संस्थेच्या मंजूर आकृतीबंधानुसार रा.स.वि.नि. कर्जाच्या पहिल्या हप्त्यापोटी रा.स.वि.नि. कर्ज (६४२५ ०३१३) या लेखाशीर्षाखाली रु.६३.०० लाख (रुपये त्रेसष्ट लाख फक्त) व शासकीय भागभांडवल (४४२५ ०७५९) या लेखाशीर्षाखाली रु.२०.०० लाख (रुपये वीस लाख फक्त) अर्थसहाय्य वितरित करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

उ) मेट्रो अँगो प्रोसेसिंग को-ऑप. सोसायटी लि. वडडी ता. मिरज, जि. सांगली या संस्थेच्या मंजूर आकृतीबंधानुसार रा.स.वि.नि. कर्जाच्या पहिल्या हप्त्यापोटी रा.स.वि.नि. कर्ज (६४२५ ०३१३) या लेखाशीर्षाखाली रु.६५.०० लाख (रुपये पासष्ट लाख फक्त) व शासकीय भागभांडवल (४४२५ ०७५९) या लेखाशीर्षाखाली रु.२०.०० लाख (रुपये वीस लाख फक्त) अर्थसहाय्य वितरित करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

३. कर्जाच्या परतफेडीच्या अटी व शर्ती राष्ट्रीय सहकारी विकास निगमाच्या दि.०५.०६.२०१२ रोजीच्या मंजूरी आदेशाप्रमाणे राहतील. तसेच, शासकीय भागभांडवलाच्या परतफेडीच्या अटी व शर्ती शासन निर्णय दि.१२.१०.२००७ नुसार राहतील. तसेच सदर संस्थांना सदर शासन निर्णयानुसार मंजूर झालेल्या रकमेएवढ्या किंमतीच्या संस्थेची मालमत्ता तारण ठेवण्याबाबतचे करारपत्र संस्थेकडून करून घेणे आणि संस्थेस वितरीत करण्यात येत असलेल्या रक्कमेच्या २० टक्के इतक्या रक्कमेची संचालकाकडून वैयक्तिक मालमत्तेचा तारण गहाण लिहून घेणे बंधनकारक राहिल. त्याशिवाय सदर मंजूर अर्थसहाय्य वितरित करण्यात येऊ नये.

४. वरील संस्थांना शासनाच्या व निगमाच्या भागभांडवलाच्या/कर्जाच्या नेहमीच्या अटी व शर्ती (त्यात काही सुधारणा व बदल असल्यास त्यासह) बंधनकारक राहतील.

५. वरीलप्रमाणे मंजूर केलेले रा.स.वि.नि. कर्ज रु.४००.०० लाख चा खर्च “मागणी क्र. व्ही.-५,६४२५-सहकारीसाठी कर्जे, (००)(१०८) इतर सहकारी संस्थांना कर्जे, (०२) सहकारी प्रक्रिया संस्था पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, (०२)(०१) सहकारी शेतीमाल संस्थांना कर्जे (राष्ट्रीय सहकारी विकास महामंडळ) (६४२५०३१३) ५५- कर्जे व आगाऊ रकमा” (६४२५ ०३१३) या लेखाशीर्षाखाली व शासकीय भागभांडवल रु.१४०.०० लाख चा खर्च “मागणी क्र. व्ही.-३,४४२५- सहकारावरील भांडवली खर्च, (००)(१०८) इतर सहकारी संस्थांमधील गुंतवणूका, (०२) सहकारी संस्करण संस्था पंचवार्षिक योजनांतर्गत- योजना, राज्य योजनांतर्गत योजना (०२)(०८) कृषि प्रक्रिया संस्थांना भागभांडवली अंशदान संस्थेला (कोल्हे कमिटी) (राज्य योजना) (४४२५ ०७५९)-३२- अंशदाने” (४४२५ ०७५९) या लेखाशीर्षाखाली सन २०१८-१९ करिता पुरवणी मागणीद्वारे मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.

६. या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर करण्यात आलेल्या उक्त रकमांचे आहरण करून वरील परिच्छेद ०३ वरील अटीची पूर्तता करून सदर संस्थांना अर्थसहाय्य वितरित करण्याकरिता लेखाधिकारी, पणन संचालक कार्यालय, पणन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना “आहरण व संवितरण अधिकारी” व पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना “नियंत्रण अधिकारी” म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर करण्यात आलेल्या स्वतंत्र लेखाशीर्षाखालील रकमा जिल्हा कोषागार अधिकार, पुणे येथून आहरित करून संस्थेस वितरित करण्याची कार्यवाही आहरण व संवितरण अधिकारी तसेच नियंत्रण अधिकारी यांनी करावी. त्यास अनुसरून रा.स.वि. नि. कर्ज (६४२५०३१३) या लेखाशीर्षाखाली रु. ४,००,००,०००/- (रु. चार कोटी फक्त) व शासकीय भाग भांडवल (४४२५ ०७५९) या लेखाशीर्षाखाली रु. १,४०,००,०००/- (रु. एक

कोटी चाळीस लाख फक्त) इतक्या रकमांचे संस्थानिहाय स्वतंत्र धनादेश, संबंधित ७ संस्थांच्या नावांने त्यांच्या नावासमोर दर्शविण्यात आलेल्या रकमेप्रमाणे वितरित करण्यात यावा.

७. सदरच्या रकमेचा विनियोग संस्था आवश्यक त्याच बाबींकरिता करीत आहे. याबाबतचे नियंत्रण पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी ठेवावे व याबाबतचा अहवाल शासनास वेळोवेळी सादर करण्यात यावा. त्याचप्रमाणे पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे व जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, कोल्हापूर, सांगली व सिंधुदुर्ग यांनी संस्थांच्या कामकाजावर आणि प्रकल्प उभारणीवर लक्ष ठेवावयाचे आहे. संस्थेच्या कामाच्या प्रगतीचा तिमाही अहवाल जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, कोल्हापूर, सांगली व सिंधुदुर्ग यांनी पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना सादर करावा. पणन संचालक यांनी सदर अहवाल तपासून परस्पर राष्ट्रीय सहकारी विकास निगम, नवी दिल्ली व क्षेत्रीय कार्यालय, पुणे यांना व शासनास न चुकता दर तीन महिन्यांनंतर सादर करावा. जेणेकरून निगमाकडून शासनास रक्कमेची प्रतिपूर्ती लवकारात लवकर होऊ शकेल. जर या कामी संस्थांकडून कुचराई झाल्यास एकरकमी अर्थसहाय्याची रक्कम वसूल करण्याचे अधिकार शासनाकडे राहतील. संस्थांचा प्रकल्प विहित मुदतीत पूर्ण करणे संस्थांना बंधनकारक राहील. तसेच, विहित कालमर्यादेनंतर वितरित करण्यात आलेल्या सदर अर्थसहाय्याची परतफेड नियमितपणे करून घेण्याची जबाबदारी पणन संचालक, पणन संचालनालय व संबंधित जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था यांची राहील.

८. महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियमपुस्तिका, नियम १४८ व १५३ अन्वये शासनाने दिलेली कर्जे व त्यावरील व्याजाची वेळवेळी वसुली नियमितपणे केली जात आहे व त्या सरकारी लेख्यात यथोचितरित्या जमा केल्या जात आहेत. यावर संनियंत्रण ठेवण्याची जबाबदारी विभागीय नियंत्रक अधिका-याची आहे. तसेच दिलेल्या कर्जासंबंधीचे अभिलेख संकलित करणे, लेखे अद्ययावत ठेवणे आणि त्या संदर्भातील इतर आवश्यक कार्यवाही करणे ही जबाबदारी देखील संबंधित नियंत्रक अधिका-याची आहे. या संदर्भातील सुचना वित्त विभागामार्फत यापूर्वीच देण्यात आल्या आहेत.

९. राज्य शासनमार्फत सदर संस्थांना दिल्या जाणा-या कर्जाची व भाग-भांडवलाची परतफेड योग्य प्रकारे होण्याचे दृष्टीने संबंधित संस्थेची मालमत्ता व संचालक मंडळाच्या सदस्याची सदर हप्त्याच्या २०% रकमेची वैयक्तिक मालमत्ता संस्थेने शासनाकडे तारण ठेवणे बंधनकारक असून, त्याशिवाय संस्थेस मंजूर प्रकल्पांतर्गत अर्थसहाय्य वितरित करण्यात येऊ नये. या अटीची पूर्तता झाली किंवा नाही याची खात्री पणन संचालक यांनी केल्यानंतरच अर्थसहाय्य वितरित करण्यात यावा.

१०. हे आदेश वित्त विभागाचे वाचा मधील क्रमांक ९ च्या शासन निर्णय क्र.विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/ २०१३/ विनियम, भाग-२, दि.१७.०४.२०१५ सोबतच्या परिशिष्टातील अनुक्रमांक ४, परिच्छेद क्र.२७(२) (अ) नुसार विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार तसेच वित्त विभागाच्या अनौ.संदर्भ क्र.७१/२०१९/व्यय-२, दि.२५.०१.२०१९ व अनौ.संदर्भ क्र.७०/२०१९/व्यय-२, दि.२५.०१.२०१९ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहेत.

११. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०३०७१७००३६४३०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(ज.म. अंबादे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

०१. मा. राज्यपाल महोदय यांचे प्रधान सचिव
०२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अप्पर मुख्य सचिव
०३. मा. मंत्री (पणन) यांचे खाजगी सचिव
०४. मा.राज्यमंत्री (पणन) यांचे खाजगी सचिव
०५. महालेखापाल-१ (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई.
०६. महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई.
०७. महालेखापाल-२ (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर.
०८. महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर.
०९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१०. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
११. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे.
१२. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१३. पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१४. कक्ष अधिकारी, नियोजन विभाग (कार्या.१४३१) मंत्रालय, मुंबई.
१५. कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग (व्यय-२)/(अर्थसंकल्प-१३), मंत्रालय, मुंबई.
१६. संबंधीत सर्व जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था,
१७. लेखाधिकारी, पणन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१.
१८. कार्यासन अधिकारी (१७-स), सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१९. कार्यासन अधिकारी (२१-स), सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२०. अध्यक्ष, “युवाशक्ती शेतीमाल प्रक्रिया सहकारी संस्था मर्यादित, आळते, ता. हातकणंगले, जि.कोल्हापूर”
२१. अध्यक्ष, “किसान अॅग्रो प्रोसेसिंग को-ऑप. सोसायटी लि. उंबर्डे, ता.वैभववाडी, जि.सिंधुदुर्ग.”
२२. अध्यक्ष, “श्रेयश अॅग्रो प्रोसेसिंग को-ऑप. इंडस्ट्रीज लि. माणगांव ता. हातकणंगले, जि. कोल्हापूर”
२३. अध्यक्ष, “जयहिंद अॅग्रो प्रोसेसिंग को-ऑप. सोसायटी लि. आजरा, ता. आजरा, जि. कोल्हापूर”
२४. अध्यक्ष, “श्री महालक्ष्मी शेतीमाल प्रक्रिया सहकारी संस्था मर्यादित, आवळी बु., ता. राधानगरी, जि. कोल्हापूर”
२५. अध्यक्ष, “नॅशनल अॅग्रो प्रोसेसिंग को-ऑप. इंडस्ट्रीज लि. कोल्हापूर., ता. करवीर, जि. कोल्हापूर”
२६. अध्यक्ष, “मेट्रो अॅग्रो प्रोसेसिंग को-ऑप. सोसायटी लि. वडडी ता. मिरज, जि. सांगली”
२७. निवडनस्ती (१-स).